

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๔/๒๐๑

สสค. (eMail)

ส่ง : กนธ.

รับที่ : ธ9925/66

31 ต.ค. 2566 เวลา 13.30 น.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง การปรับบทบาทภารกิจ หน้าที่และอำนาจของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต และข้อเสนอแนะ
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- อ้างถึง (๑) หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๔/๑๘๘๑๕
ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๖
(๒) หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๕๑๒/๖๕
ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างกฎกระทรวงที่ตรวจพิจารณาแล้ว รวม ๓๖ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง (๑) ความว่า คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการร่างกฎกระทรวง
แบ่งส่วนราชการของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง ส่วนราชการที่อยู่
ในบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี และส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง
หรือทบวงในส่วนของหน้าที่และอำนาจของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) รวม ๓๖ ฉบับ
ตามที่ ก.พ.ร. เสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้ความเห็น
ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา สำนักงบประมาณ และสำนักงานคณะกรรมการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ไปประกอบการพิจารณาด้วย แล้วดำเนินการต่อไปได้ นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้ตรวจพิจารณาร่างกฎกระทรวงดังกล่าว
เสร็จแล้ว มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยกำหนดให้ชัดเจนว่า ศปท. มีหน้าที่และอำนาจบูรณาการและขับเคลื่อน
แผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการส่งเสริมคุณธรรม
และจริยธรรมของส่วนราชการ ตามคำชี้แจงของผู้แทนสำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงาน ก.พ. และสำนักงาน
ป.ป.ช. และแก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจของ ศปท. ในร่างกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการของสำนักงาน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และสำนักงานปลัดกระทรวง ให้สอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ
และองค์การมหาชนซึ่งเป็นหน่วยงานขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี มิได้อยู่ในบังคับบัญชา
ของปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือปลัดกระทรวง โดยกำหนดเป็นการเฉพาะให้ ศปท. ประสาน
ความร่วมมือกับรัฐวิสาหกิจหรือองค์การมหาชนที่อยู่ในกำกับดูแลของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี
เกี่ยวกับข้อมูลการจัดทำและการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริต
และประพฤติมิชอบ และการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม รวมทั้งการดำเนินการตามกฎหมาย

ว่าด้วยมาตรฐานทางจริยธรรมและประมวลจริยธรรม ตลอดจนการประเมินผลสัมฤทธิ์ของหน่วยงาน ดังกล่าว เพื่อเสนอความเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือปลัดกระทรวง ในการจัดทำรายงานต่อนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีในฐานะผู้กำกับดูแลรัฐวิสาหกิจหรือองค์การมหาชน ดังกล่าว แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

นอกจากนั้น โดยที่การตรวจพิจารณาร่างกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงาน ปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ตามที่ ก.พ.ร. เสนอในครั้งนี ปรากฏว่า สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เคยตรวจพิจารณาร่างกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงาน ปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๗๘๘/๒๕๖๖) ซึ่งเป็นการปรับปรุง การแบ่งส่วนราชการของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข และเสนอไปยังสำนัก เลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไปแล้ว รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง (๒) ดังนั้น เพื่อให้สามารถประกาศใช้กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวง สาธารณสุข ได้ในคราวเดียวกัน โดยไม่ต้องแก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจของ ศปท. ในภายหลังอีก จึงได้นำเนื้อหาของร่างกฎกระทรวงทั้งสองฉบับมาปรับปรุงรวมเป็นฉบับเดียว รายละเอียดปรากฏตาม ร่างกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ที่ส่งมาพร้อมนี้

สำหรับความเห็นของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา สำนักงบประมาณ และสำนักงาน ป.ป.ช. นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) พิจารณาแล้ว เห็นว่า

๑. กรณีที่กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เห็นสมควรเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจ ของ ศปท. ให้ครอบคลุมหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนดนอกจากรัฐวิสาหกิจและองค์การ มหาชนนั้น เห็นว่า หน่วยงานของรัฐมีหลายประเภทที่แตกต่างกัน บางแห่งเป็นหน่วยงานที่มี การบริหารอิสระ บางแห่งเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐมนตรี บางแห่งมีลักษณะเป็นองค์การมหาชน ที่มีพระราชบัญญัติจัดตั้งขึ้น จึงสมควรที่สำนักงาน ก.พ.ร. จะได้วิเคราะห์เรื่องนี้เสียก่อน และหาก เห็นสมควรที่จะให้ ศปท. มีหน้าที่และอำนาจครอบคลุมถึงหน่วยงานอื่นของรัฐประเภทใดเพิ่มเติมขึ้น สำนักงาน ก.พ.ร. ก็สามารถดำเนินการชี้แจงให้ส่วนราชการทราบว่ายอยู่ในหน้าที่และอำนาจของ ศปท. หรือไม่ หรือสมควรปรับปรุงหน้าที่และอำนาจของ ศปท. ตามขั้นตอนได้ต่อไป

๒. กรณีที่สำนักงบประมาณ เห็นสมควรกำหนดให้มีการจัดทำรายงานการประเมิน ผลสัมฤทธิ์เสนอต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง นั้น ผู้แทนสำนักงาน ก.พ.ร. ชี้แจงว่า ปัจจุบัน ศปท. ได้รายงานผลการปฏิบัติงานและสถานการณ์ปัญหาการทุจริตต่อคณะรัฐมนตรีทุกรอบ ๖ เดือน และรอบ ๑๒ เดือน ผ่านศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามคำสั่ง สำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๒๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ดังนั้น การดำเนินการดังกล่าว จึงสอดคล้องกับความเห็นของสำนักงบประมาณแล้ว

๓. กรณีที่สำนักงาน ป.ป.ช. เห็นสมควรกำหนดบทบาทและภารกิจของ ศปท. ในมิติ “ป้องกันปราบปราม” การเป็นศูนย์กลางรับแจ้งข้อมูลและเรื่องร้องเรียน การเฝ้าระวังการทุจริต และการส่งเสริมและให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดขึ้นจากการทุจริตและประพฤติมิชอบนั้น ผู้แทนสำนักงาน ก.พ.ร. ชี้แจงว่า บทบาทและภารกิจดังกล่าวสอดคล้องกับหน้าที่และอำนาจ ของ ศปท. ซึ่งได้เสนอให้ปรับปรุงในครั้งนีแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องเพิ่มเติมตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. เสนอ

ในการนี้ เพื่อให้การขับเคลื่อนการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และ การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) เห็นสมควรมีข้อสังเกตเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

(๑) การประสานความร่วมมือของ ศปท. กับรัฐวิสาหกิจหรือองค์การมหาชน ที่อยู่ในกำกับดูแลของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี

สำนักงาน ก.พ.ร. สมควรจัดทำหลักเกณฑ์การประสานความร่วมมือระหว่าง ศปท. ของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือสำนักงานปลัดกระทรวง แล้วแต่กรณี กับรัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน ในการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ และนำเสนอต่อ ก.พ.ร. และคณะรัฐมนตรี เพื่อมีมติให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน ถือปฏิบัติต่อไป

(๒) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมของราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในจังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และส่วนราชการที่ตั้งอยู่ในต่างประเทศ

โดยที่การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมระดับจังหวัดในปัจจุบัน มีหน่วยงาน คณะกรรมการ และแผนปฏิบัติการต่าง ๆ จำนวนมาก ที่อาจซ้ำซ้อนกัน และยังไม่มีการบูรณาการร่วมกันระหว่างส่วนราชการสังกัดกระทรวงมหาดไทย ราชการส่วนภูมิภาคสังกัดกระทรวงอื่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการดำเนินการสำหรับ ส่วนราชการที่ตั้งอยู่ในต่างประเทศยังไม่มีกลไกที่ชัดเจน สมควรที่สำนักงาน ก.พ.ร. กระทรวง การต่างประเทศ กระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะได้ศึกษาและวิเคราะห์กลไก เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อไป ดังนี้

(๒.๑) คณะกรรมการซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตและประพฤติ มิชอบ และการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในระดับจังหวัด กรณีนี้อาจใช้คณะกรรมการที่มีอยู่ ในปัจจุบัน เช่น กำหนดให้คณะกรรมการผลักดันการดำเนินงานตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ของแต่ละจังหวัด ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๕ เป็นคณะกรรมการหลักที่รับผิดชอบเรื่องการต่อต้านการทุจริตและประพฤติ มิชอบ เนื่องจากมีองค์ประกอบคณะกรรมการที่หลากหลายและครอบคลุมทุกภาคส่วนของจังหวัด และกำหนดให้คณะกรรมการจริยธรรมประจำจังหวัดซึ่งได้จัดตั้งขึ้นแล้วในทุกจังหวัด รับผิดชอบ เรื่องการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ส่วนคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด (ก.ธ.จ.) ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งมีหน้าที่สอดส่องการปฏิบัติ การกิจของหน่วยงานของรัฐในจังหวัดให้ใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ตามเขตตรวจราชการ ของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีนั้น ก็สมควรสอดส่องการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้อง กับการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมทั้งแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ในระดับจังหวัดด้วย

(๒.๒) หน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการในระดับจังหวัด กรณีนี้ต้องพิจารณา ความพร้อมและความจำเป็นที่จะกำหนดให้มี ศปท. จังหวัด ขึ้นเป็นส่วนราชการ โดยระยะเริ่มต้น อาจให้ ศปท. จังหวัด ของกระทรวงมหาดไทยที่ดำเนินการอยู่แล้วเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ ประสานการทำงานระหว่างจังหวัดกับราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และอาจใช้ระบบบริหารข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุน การปฏิบัติงานของ ศปท. จังหวัด ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(๒.๓) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมสำหรับส่วนราชการที่ตั้งอยู่ในต่างประเทศ โดยที่การบริหารราชการในต่างประเทศ ตามหมวด ๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฯ กำหนดให้มี “คณะผู้แทน” ซึ่งหมายถึงข้าราชการฝ่ายพลเรือนหรือฝ่ายทหารที่ประจำการในต่างประเทศ โดยมีหัวหน้า คณะผู้แทนเป็นผู้รับนโยบายและคำสั่งจากรัฐบาลมาปฏิบัติให้เหมาะสม และเป็นหัวหน้า บังคับบัญชาบุคคลในคณะผู้แทน จึงสมควรศึกษาและวิเคราะห์เพื่อกำหนดกลไกให้สอดคล้องกับ การบริหารราชการในต่างประเทศด้วย

อนึ่ง เพื่อให้การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมของราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และส่วนราชการที่ตั้งอยู่ในต่างประเทศ สามารถขับเคลื่อนได้อย่างต่อเนื่อง เป็นเอกภาพ และมีฐาน ทางกฎหมายรองรับ สมควรที่คณะรัฐมนตรีจะพิจารณามอบหมายให้สำนักงาน ก.พ.ร. ศึกษา และวิเคราะห์แนวทางการดำเนินการดังกล่าว โดยรับฟังความคิดเห็นจากภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และอาจเสนอให้มีการตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติราชการ ในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ต่อภารกิจของรัฐ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฯ

สำหรับหนังสือยืนยันให้ความเห็นชอบกับการแก้ไขเพิ่มเติมร่างกฎกระทรวงดังกล่าว นั้น สำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงบประมาณ สำนักงาน ก.พ. และสำนักงาน ก.พ.ร.) กระทรวงการคลัง (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ) สำนักงาน ป.ป.ท. และสำนักงาน ป.ป.ช. จะได้เสนอ มายังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีโดยตรงภายใน ๗ วัน นับจากวันที่ได้รับร่างกฎหมายที่สำนักงานฯ ตรวจพิจารณาแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองกฎหมายการบริหารราชการแผ่นดิน

ฝ่ายกฎหมายการเมืองการปกครอง

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ ต่อ ๑๒๖๖ (นายยงยุทธฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๖๒๐๑

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@ocs.go.th